

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Tijekom 2017. godine u obuhvatu proračuna opće države bilo je šest izvanproračunskih korisnika: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO), Hrvatske vode (u daljnjem tekstu: HV), Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU), Hrvatske ceste (u daljnjem tekstu: HC), Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (u daljnjem tekstu: DAB) i Centar za restrukturiranje i prodaju (u daljnjem tekstu: CERP).

Prihodi izvanproračunskih korisnika

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2017. godini ostvareni su u iznosu od 31,1 milijardu kuna, što je 468,5 milijuna kuna ili 1,5% više u odnosu na planirani iznos na razini godine. U njihovoj strukturi, s udjelom od 61,4%, najznačajniji su doprinosi za zdravstveno osiguranje, koje je HZZO ostvario u iznosu od 19,1 milijardu kuna, što je za 3,1% više u odnosu na plan za 2017. godinu. Pritom se 18,5 milijardi kuna odnosi na doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje, dok se 618,7 milijuna kuna odnosi na doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu. Sljedeća stavka po veličini su prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama, koji čine 18% ukupnih prihoda poslovanja, a ostvareni su u iznosu od 5,6 milijardi kuna. Od toga 4,6 milijardi kuna čine prihodi po posebnim propisima. Najveći iznos prihoda po ovoj osnovi ubiru HV i HZZO. Kod HV-a ovi prihodi se prvenstveno odnose na prihode od vodnog gospodarstva odnosno naknada za uređenje, korištenje i zaštitu voda te vodnog doprinosa. Sljedeći po iznosu su prihodi od pomoći. Na kraju 2017. godine oni iznose 5,4 milijarde kuna, a najviše su ostvareni od tekućih transfera HZZO-u te od kapitalnih pomoći proračunu HC-a iz državnog proračuna. Prihodima od imovine prikupljeno je 957,1 milijun kuna, pri čemu se najveći dio odnosi na prihode od financijske imovine i to DAB-a (u iznosu od 738,4 milijuna kuna). Preostali dio ukupnih prihoda poslovanja izvanproračunskih korisnika odnosi se na prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihode od donacija koji su iznosili 80,6 milijuna kuna te na kazne, upravne mjere i ostale prihode koji su iznosili 6,9 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2017. godini ostvareni su u iznosu od 1,4 milijuna kuna. Najvećim dijelom odnose se na prihode od prodaje građevinskih objekata.

Rashodi izvanproračunskih korisnika

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2017. godini izvršeni su u iznosu od 28,4 milijarde kuna, što je 722,6 milijuna kuna ili 2,6% više u odnosu na planirani iznos na razini godine. U strukturi ukupnih rashoda poslovanja 82,1% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koje su u odnosu na plan veće za 972,6 milijuna kuna, odnosno iznose 23,3 milijarde kuna. U najvećoj mjeri odnose se na naknade građanima i kućanstvima HZZO-a. Sljedeći po iznosu u strukturi rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika su materijalni rashodi s udjelom od 8% u ukupnim rashodima poslovanja, odnosno

oni iznose 2,3 milijarde kuna, što je 5,3% manje u odnosu na planirani iznos za 2017. godinu. Pritom najveći dio čine rashodi za usluge kod HV-a. Slijede ostali rashodi, koji iznose 1,4 milijarde kuna. Ovi rashodi bilježe udio od 5% u ukupnim rashodima poslovanja te 3,3% manje izvršenje od planiranog. Najveće smanjenje bilježi se na kapitalnim pomoćima kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima u javnom sektoru kod HV-a. Potom slijede rashodi za zaposlene u iznosu od 553,4 milijuna kuna, s udjelom od 1,9% u ukupnim rashodima poslovanja te izvršenjem 5,4% manjim od planiranog. Nakon rashoda za zaposlene slijede financijski rashodi (udio od 1,7% u ukupnim rashodima poslovanja) u iznosu od 491,4 milijuna kuna, što je 1,1% manje u odnosu na planirani iznos za 2017. godinu. Najveći dio ovih rashoda čine kamate za primljene kredite i zajmove HC-a. Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države (udio od 1,2% u ukupnim rashodima poslovanja) izvršeni su u iznosu od 328,9 milijuna kuna, što je 10,3% manje u usporedbi s planom. Preostali iznos ukupnih rashoda poslovanja odnosi se na subvencije. Izvršene su u iznosu od 10,5 milijuna kuna i najviše se odnose na subvencije FZOEU-a.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2017. godini izvršeni su u iznosu od 1,2 milijarde kuna, što je za 548,6 milijuna kuna manje u odnosu na plan. Najvećim dijelom zabilježeni su na rashodima za nabavu proizvedene dugotrajne imovine HC-a i to onima usmjerenim u ceste i slične građevinske objekte. Rashodi za nabavu neproizvedene imovine prvenstveno se odnose na nabavu zemljišta kod HC-a i HV-a. Rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima imale su HV i HZZO.

Financiranje izvanproračunskih korisnika

Slijedom ukupno prikupljenih prihoda u iznosu od 31,1 milijardu kuna i ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 29,6 milijardi kuna, u 2017. godini ostvaren je **ukupni višak** izvanproračunskih korisnika u iznosu od 1,5 milijardi kuna. Pritom su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja iznosili 5,9 milijardi kuna, a ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova 6,6 milijardi kuna.

Najvećim dijelom **primici od financijske imovine i zaduživanja** ostvareni su po osnovi zajmova od drugih razina vlasti u iznosu od 4 milijarde kuna te kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora i to u iznosu od 1,6 milijardi kuna. Ostala sredstva financiranja izvanproračunski korisnici su prikupili od prodaje dionica i udjela u glavnici u iznosu od 301 milijun kuna te od povrata glavnice danih zajmova i depozita u iznosu od 13,3 milijuna kuna.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova izvanproračunskih korisnika u 2017. godini prvenstveno se odnose na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u iznosu od 6,6 milijardi kuna, od čega je većina sredstava utrošena na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora. Preostali iznos izdataka odnosi se na dane zajmove i depozite s iznosom od 92,6 tisuća kuna koji se u potpunosti odnose na izdatke za depozite i jamčevne pologe.